

Η ΝΕΑ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΥΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΠΛ. ΠΟΥΤΕΤΣΗ 16 - 45332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΤΗΛ.: 72586, 70485 ΦΥΛΛΟ 77 ΜΑΪΟΣ 1994

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΜΑΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟ ΠΟΥΜΕ

Το παρακάτω σχόλιο ας θεωρηθεί απλώς ένα τοπικό «παράπονο» που έχει μόνο σχέση με την αναπτυξιακή προσπάθεια στην επαρχία μας και την επισήμανση της αίσθησης απομόνωσής της. Στις 15-18 Μαΐου έγινε στα Γιάννενα η έκτακτη σύνοδος των Υπουργών Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της Ελληνικής Προεδρίας. Το πρόγραμμα της συνόδου είχε και επισκέψεις των υπουργών, των συνοδών και των συζύγων των υπουργών σε διάφορες περιοχές των Ιωαννίνων. Περιμέναμε, και τόχαμε γράψει σε προηγούμενα φύλλα μας να συμπεριληφθεί και το Πωγώνι στο πρόγραμμα αυτό των επισκέψεων. Επικαλεσθήκαμε, μάλιστα, και την εκτέλεση του αναπτυξιακού προγράμματος LEADER που πραγματοποιείται στην επαρχία μας. Δυστυχώς, οι σχεδιάσαντες το πρόγραμμα δεν περιέλαβαν το Πωγώνι και προτιμήθηκαν κάποιοι «καθιερωμένοι» χώροι και χωριά. Πρέπει να σημειώσουμε πως το πρόγραμμα LEADER έχει χρεωθεί στο Υπουργείο Γεωργίας το οποίο και παρακολουθεί την πρόοδό του και το χρηματοδοτεί. Δελβινάκι-Πωγωνιανή-Δολό εκτελούνται έργα του LEADER και θα μπορούσαν οι Ευρωπαίοι να δουν πως πάει το πρόγραμμα, που πάνε τα λεφτά του και να γνωρίσουν μια ξεχασμένη περιοχή της Κοινότητας. Αν επικράτησε η άποψη κάποιας επικινδυνότητας της επαρχίας μας λόγω παραμεθορίου της παρουσίας λαθρομεταναστών και της κρίσεως στις ελληνοαλβανικές σχέσεις, τότε επιβεβαιώνεται αυτό που συχνά τονίσαμε σε δημοσιεύματά μας πως υποβαθμίζεται συστηματικά η επαρχία μας και βρίσκεται εκτός κρατικής φροντίδας και προσοχής. Ετσι πάλι μπορούμε να ξαναρωτήσουμε αν το Πωγώνι είναι μέσα ή έξω από τα σύνορα.

Ήταν μια ευκαιρία να γνωρίσουν οι Ευρωπαίοι όχι μόνο το Πωγώνι αλλά και τα σύνορα, την Κακαβιά και γιατί όχι και τα ελληνικά χωριά της Δερόπολης. Θα μάθαιναν από πρώτο χέρι για τον εκτός των συνόρων ελληνισμό για να παίρνουν την σωστή θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το σημείωμα αυτό είναι μια θέση για το Πωγώνι μας. Ας θεωρηθεί απλά ένα «παράπονο». Να ακουστεί όμως. Είναι μια φωνή που πιστεύουμε πως εκφράζει όλους όσοι αγαπούν το Πωγώνι.

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΟΛΟΥ

Δεν το κάνουμε για διαφήμιση. Και δεν είναι κάτι που θα χρειάζονταν μια διαφήμιση για να πιεθούν και να «μανδρωθούν» οι επισκέπτες. Η περίπτωση του Δολού και ιδιαίτερα το τουριστικό συγκρότημα του κ. Χριστόφορου Κωσταρά, είναι κάτι πρωτόφαντο για την επαρχία μας. Δεν είναι μακριά να πούμε πως από κει ανοίγει μια νέα εποχή για το Πωγώνι και η ευχή είναι να πετύχει. Εχουμε γράψει για τις προοπτικές του Χρ. Κωσταρά και τον τρόπο που προσπαθεί να τις πετύχει. Είναι μια εγκατάσταση που σκοπεύει να ικανοποιήσει τους ντόπιους, τους παραθεριστές και τους επισκέπτες. Εκεί ο επισκέπτης θα βρει κάτι ξεχωριστό. Κάτι που το βρίσκει κανείς σε τουριστικές εγκαταστάσεις στάθμης. Και τα σχέδια οργάνωσης και λειτουργίας πάνε πιο μπροστά. Η γειτνίαση της χαράδρας που αξιοποιείται από κοινού με την Πωγωνιανή και τα άλλα έργα του προγράμματος LEADER αποτελούν πράγματι μια πρωτοπορεία για την επαρχία μας. Μια επίσκεψη πιστεύουμε πως θα ανακαλύψει όσα δεν πιάνει μια πένα.

Το συνιστούμε βέβαια και το λέμε πάλι, όχι για διαφήμιση αλλά για μια γνωριμία με μια προσπάθεια που μπορεί να δώσει ιδέες και να ενθαρρύνει ανάλογες προσπάθειες και σε άλλα χωριά του Πωγωνίου μας.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ LEADER

Τα εγκεκριμένα έργα του προγράμματος συνεχίζονται έστω με τους ρυθμούς που εκτελούνται.

Συμπληρωματική πίστωση 160 εκατομμυρίων δόθηκε στην «Ηπειρος ΑΕ» που χειρίζεται το πρόγραμμα για νέα έργα. Κατατέθηκαν 54 αιτήσεις από τις δύο επαρχίες Πωγωνίου και Κονίτσης. Κατά πληροφορίες εγκρίθηκαν αιτήσεις Καστανής και Στρατινίστας. Εν τω μεταξύ

ετοιμάζεται και το LEADER 2 με περισσότερα χρήματα μεγαλύτερης διάρκειας με ένταξη και άλλων περιοχών.

Στα πλαίσια του Συντονιστικού Οργάνου Ι.Ε.Ι.Δ.Λ. της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παρακολουθεί το πρόγραμμα επισκέφθηκε Δελβινάκι-Πωγωνιανή και Δόλο η κ. Παβέλα, αξιολογήτρια των έργων του προγράμματος και έμεινε απόλυτα ικανοποιημένη.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΑ ΔΑΣΗ ΜΑΣ

Καλοκαίρι — Οι κίνδυνοι πυρκαϊάς στα δάση είναι μεγάλοι.

Ας βοηθήσουμε όλοι στην πρόληψη πυρκαϊών και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

ΟΙ ΣΥΝΟΡΙΑΚΟΙ ΦΡΟΥΡΟΙ

Ανακοινώθηκε ότι συγκροτείται το ειδικό σώμα των συνοριακών φρουρών για την αντιμετώπιση των λαθρομεταναστών. Προωθείται το σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή. Το νέο σώμα θα υπάγεται στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και θα στηρίζεται και από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

Υπάρχει ακόμη η προο-

πτική χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Λεπτομέρειες του Νομοσχεδίου δεν είναι γνωστές. Προβλέπονται πάντως και εθελοντές με κάποιες προϋποθέσεις. Θεσεις που δημοσιεύτηκαν στην εφημερίδα μας υιοθετήθηκαν από τον αρμόδιο υπουργό σε τηλεοπτική εκπομπή. Σύντομα θα γνωστούν λεπτομέρειες.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΔΩΔΩΝΗΣ»

Ασταμάτητη η εκδοτική παραγωγή του οίκου ΔΩΔΩΝΗ του συμπατριώτη μας Ευάγγελου Λάζου και των συνεργατών του. Στις τελευταίες εκδόσεις συμπεριλαμβάνονται βιβλία «Μαρτυρίες από την Κύπρο», με επιλογή κειμένων του Ι.Κ. Μαζαράκη Αινιάν, «Γραμματολογία» του Γ. Βελουδή και την ανατύπωση της «Ιστορίας του Βασιλείου της Νίκαιας και του Δεσποτάτου της Ηπείρου» του Αντ. Μηλιαράκη.

Βιβλία για όλες τις απαιτήσεις.

Είναι μια προσπάθεια που δίνει μια θέση στην πρωτοπορία των εκδόσεων και αξιόλογη πωγωνήσια παρουσία στο χώρο του βιβλίου.

Η νέα ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Εφημερίδα

Ιδιοκτήτης - Εκδότης

Διευθυντής

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΕΤΟΣ 7ο - ΦΥΛΛΟ 77

Διεύθυνση

Οπλ. Πουτέτση 16

45332 Ιωάννινα

Τηλ.: 72.586 - 70.485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ

ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»

Πέραμα Ιωαννίνων

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ιδιωτών δρχ.: 1.500

Τραπεζών, Οργανισμών,

Κοινοτήτων, Νομικών Προ-

σώπων δρχ. 2.000

Εξωτερικού Δολ. Αμερ. 20

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:

ΚΩΝ/ΝΟΝ ΚΩΣΤΟΥΛΑ

Οπλ. Πουτέτση 16

45332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ποίηση

Η ΜΑΝΑ

*Μάνα που με γέννησες, δε σε ξεχνώ πως είμαι το παιδί σου,
από μικρό μ' ανάθρεψες, με φρόντισες ως τη στερνή
πνοή σου.*

*Στα σπλάχνα σου, με αίμα σου μ' ανάθρεψες μητέρα,
ένα πρωί με γέννησες κι είδα το φως, τον ήλιο, την
ημέρα.*

*Τα θράδνα με κούναγες και με νανούριζες μέσα στη
σαρμανίτσα,
με θυζανες με χάιδευες, μ' έσφιγγες με στηθερή σου
αγκαλιάτσα.*

*Τα πρώτα μου τα θήματα εσύ μου τα 'μαθες μητέρα,
με τα χεράκια σου με κράταγες, στράτα, στρά'τα, νύχτα
μέρα.*

*Κι όταν τα πρώτα λόγια μου άκουσες κάποια μέρα,
χαρές που είχες όπως μου 'λεγες αργότερα μητέρα.*

*Μικρός όταν αρρώσταينا, εσύ 'σουν πάνω απ' το προ-
σκεφάλι,
ωσάν εσέ μανούλα μου, δεν ήταν καμιάν άλλη.*

*Και στο σχολειό με πήγαίνες, με τράνεψες κι ανδρώ-
θηκα μια μέρα,
αιώνια να 'ναι η μνήμη σας, εσένα και τον πατέρα.*

A.A. ΡΑΠΤΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΔΩΡΕΑ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Παλαιούπυργου ευχαριστεί την κ. Βασ. Ζέγκλα για την δωρεά 5.000 στη μνήμη του συζύγου της Νικολάου.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Απεβίωσε στο Βασιλικό και ετάφη στο Κεράσοβο η Αγαθή Γεωργίου του Αχιλλέα.

— Απεβίωσε στο Βασιλικό η Ελένη Τσάβαλου του Νικολάου.

ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ

Ενοικιάζεται διόροφος οικία επιπλωμένη μετά τηλεφώνου για όλο το χρόνο στην Μερόπη Πωγωνίου, ιδιοκτησία Βασ. Σάκα. Πληροφορίες τηλέφωνο Αθηνών 5820.700.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Πωλείται αγρόκτημα 2,5 στρ. στην περιοχή Δελβινάκιου - θέση Χιλομόδες. Τηλέφωνα: Αθήνα 23.19.665 - Πωγωνί: (0657) 22.795 κ. Παύλο Τότσικα

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΠΑΥΛΟΣ ΤΟΤΣΙΚΑΣ

Μεταφορές
για όλο το Πωγωνί

Παραλαβή-παράδοση
κατ' οίκον

Τηλέφωνα Αθηνών:
2319.665

Πωγωνίου: (0657)
22.795

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

— κ. Π. Παλούκα: ευχαριστώ για τα καλά λόγια και την συνεργασία.

— κ. Αχ. Ράπτης: ευχαριστώ για όσα καλά γράφεις για την εφημερίδα και την συνεργασία.

— κ. Αθ. Δουρδούφη: ευχαριστώ για το γράμμα και τις παρατηρήσεις. Δεκτές, όπως ευπρόσδεκτη και κάθε συνεργασία, ιδιαίτερα δε οι μαρτυρίες και αναμνήσεις από το θέατρο στο Πωγωνί.

— κ. Βασ. Μήτση: πήρα το γράμμα και σ' ευχαριστώ. Ευχαρίστησή μου οποιαδήποτε συνεργασία. Η συγγραφική προσπάθεια σου είναι μια συμβολή στην μελέτη της επαρχίας μας, αξιόπαινη και ενισχυτική της βιβλιογραφίας.

— κ. John Papadopoulos Αμερική: πήρα το γράμμα κι ευχαριστώ.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
0657

ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Βήσσανης	71249
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Πωγωνιανής	31210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22198
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	22112
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365
Αστυνομία Βήσσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	61270
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31444

Μια επιστολή

Μια φωνή αγωνίας

Λάβαμε το παρακάτω γράμμα το οποίο δημοσιεύουμε γιατί θίγει ένα σοβαρό θέμα της επαρχίας μας.

«Αγαπητέ κύριε Κώστα σας χαιρετώ. Είμαι 93 χρονών και ξεκοκκαλίζω την εφημερίδα σας με το πλούσιο περιεχόμενο. Μαθαίνουμε όλα τα νέα όλων των χωριών του Πωγωνίου. Σας παρακαλώ όταν θαχτε χώρο στην εφημερίδα να δημοσιεύσετε το κάτωθι περιεχόμενο.

Τα παιδικά μας χρόνια τα νοσταλγώ γιατί δεν υπήρχε το άγχος που υπάρχει τώρα, Τρώγαμιν στον ίδιο σοφρά όλη η οικογένεια μονιασμένοι και στα γεράματά μας η τότε γενιά πρόσεχε και σεβόταν τους γέροντες και τις γριές και τους περιποιούνταν μέχρι θανάτου χωρίς γογγυσμούς. Τώρα η νέα γενιά εκφυλίστηκε και σ' αυτό φταίει προπαντός η τηλεόραση που εξαλείφει το σέβας. Τα διαζύγια με 2-3 παιδιά είναι της μόδας τούτη την περίοδο. Ακόμη και τα εγγόνια την ίδια διαπαιδγώγηση έχουν γιατί οι γονείς δεν παίζουν τον πρόπονα ρόλο στη διαπαιδγώγηση.

Σας γράφω και ένα ζωντανό περιστατικό που συνέβη στα χωριά μας:

Ένας γέροντας 89 χρονών πήρε τηλέφωνο στα Γιάννενα στο παιδί του να έρθει επειγόντως στο χωριό γιατί ο πατέρας του είχε ολικάιρο 24ωρο που δεν μπορούσε να ουρήσει και κινδύνευε να σκάσει. Δυστυχώς του απάντησε αρνητικά.

Μη με απασχολείς εμένα με τέτοια ζητήματα, αντί να πάρει το αυτοκίνητό του και να πάρει το γέρο στα Γιάννενα. Αίσχος.

Ευτυχώς το ΕΣΥ Δελβινάκιου έστειλε νοσοκομειακό και πήγε το γέρο και του έβγαλε μια λεκάνη ούρα, λέγοντας στο γέρο πως σε ένα τέταρτο θα είχε πεθάνει. Λυπηρό.

Γι' αυτό στην πρώτη θέση χρειάζεται ένα Γηροκομείο στη Βοστίνα ή στο Δελβινάκι μ' όλες τις ανέσεις και μεις να δίνουμε τις συντάξεις μας ευχαρίστως γιατί στα χωριά μας μόνο 7-10 άτομα μένουν στο έλεος. Προσπαθείστε. Βλέπουμε τα χιόνια και απογοητευμάστε.

Ευχαριστώ

Κ.Λ.

Ο κ. Παύλος Παλούκας

Δημοσιεύσαμε στα προηγούμενα φύλλα μας την ανάλυση για την ανάγκη επιβίωσης του χωριού του Παύλου Παλούκα.

Ο κ. Παλούκας γεννήθηκε το έτος 1946 στους Ποινικάτες Πωγωνίου.

Σπούδασε στη Θεολογική και Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Επιμορφώθηκε στη ΣΕΛΜΕ και ΣΕΛΕΤΕ Αθηνών.

Σήμερα υπηρετεί ως θεολόγος καθηγητής στο Πειραματικό Γυμνάσιο Αναβρύτων (από το 1983) και ως καθηγητής στο Περιφερειακό Κέντρο (ΠΕΚ) Πειραιά.

Είναι συγγραφέας αυτοτελών επιστημονικών εργα-

σιών. Άρθρα του πολλά και ποικίλου περιεχομένου έχουν δημοσιευθεί σε αξιόλογα επιστημονικά, παιδαγωγικά κ.ά. περιοδικά. Έπισης άρθρα του δημοσιεύσε και δημοσιεύει και ο τοπικός μας Τύπος («Ηπειρωτικός Μέλλον» και «Νέα Φωνή του Πωγωνίου»).

Τέλος, έδωσε την παρουσία του σε Μ.Μ.Ε. (πόπως στο Ρ/Σ της Εκκλησίας της Ελλάδος και στην Τ.Π.ΕΤ 2) με θέματα παιδαγωγικού και ηθικοκοινωνικού περιεχομένου, καθώς σε πολλές αίθουσες εταιριών και ενώσεων και σε ιερούς ναούς (διαλέξεις, ομιλίες, κηρύγματα κ.ά.).

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΑΜΜΟΧΑΛΙΚΟΥ ΓΥΦΤΟΠΟΤΑΜΟΥ

Σεληνιακό τοπίο είναι η κοίτη του ποταμού Γυφτοπόταμου κάτω από το φυλάκιο Κακαβιάς με την άνευ ελέγχου λήψη αμμοχάλικου.

Αυτή τουλάχιστον η εντύπωση δημιουργείται όταν βλέπει κανείς την κατάσταση της κοίτης.

Το θέμα έχει περίπου ως εξής:

Η περιοχή αμμοχαλικοληψίας ανήκει στην Κοινότητα Μαυροπούλου.

Η εταιρία κατασκευής του δρόμου με την υπόδειξη της επίβλεψης άρχισε να παίρνει αμμοχάλικο από την κοίτη του ποταμού.

Μεταγενέστερα κινητοποιήθηκε η Κοινότητα και πήρε απόφαση να διεκδικήσει τα δικαιώματά της, και τα δια-

φυγόντα έσοδα.

Η απόφαση για την τιμή κατά κυβικό (150 δρχ.) εγκρίθηκε από τη Νομαρχία και βάσει της επιμετρηθείσας ποσότητας του χρησιμοποιηθέντος στο δρόμο αμμοχάλικου το δήλωσαν στο ταμείο προς είσπραξη.

Η υπόχρεος εταιρία υπέβαλε ένσταση για την τιμή μονάδας (προτείνει 30 δρχ. ανά κυβικό) και το θέμα εκκρεμεί σε αυτό το σημείο.

Η λήψη αμμοχάλικου από το ποτάμι στην έκταση που έγινε είναι ένα οικολογικό πρόβλημα που ενδιαφέρει και τη γύρω περιοχή.

Και δεν είναι θέμα μόνο οικονομικό.

Και σαν τέτοιο δεν δόθηκε η σημασία που έπρεπε.

ΘΕΛΕΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ- ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ-ΠΗΓΩΝ

Πρέπει να είναι προσεκτικοί όσοι θα κυκλοφορήσουν το καλοκαίρι στον δρόμο από Βήσσανη προς Πηγές Κεφαλοβρύσου.

Ιδιαίτερα στο τμήμα από Άγιο Κοσμά μέχρι Ωραιόκαστρο και την διακλάδωση των πηγών η κατάσταση του οδοστρώματος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και επικίνδυνη.

Δεν είναι γνωστό αν έχουν γίνει ενέργειες ή διαμαρτυρίες γι' αυτή την κατάσταση η οποία θα χειροτερεύει με την κίνηση και τις καιρικές συνθήκες.

Δεν είδαμε ακόμη να συμπεριλαμβάνεται σε κάποιο Νομαρχιακό Πρόγραμμα.

Μέχρι να γίνουν όμως πράξη κατι από αυτά οι κινούμενοι ας οδηγούν προσεκτικά.

Η Νεμέρτσικα

Γράφει ο κ. Αθ. Δέμος

Με το Παλαιοχώρι συνδέεται και το όνομα του Σουλιώτη ήρωα Μάρκου Μπότσαρη. Είναι γνωστό ότι μετά την πτώση του Σουλίου (1803) ο Κίτσος Μπότσαρης (πατέρας του Μάρκου) κατέφυγε με την οικογένειά του στην Κέρκυρα. Η νοσταλγία του όμως να επιστρέψει στο Σούλι ήταν μεγάλη. Ο πανούργος τύραννος της Ηπείρου Αλή Πασάς, ο οποίος για να επιτύχει τους σκοπούς του χρησιμοποίησε όλους τους τρόπους προθυμότητας δέχθηκε να φιλοξενήσει την οικογένεια Μπότσαρη για πολλούς λόγους. Ο κυριώτερος ήταν να τους κολακεύσει για να τους έχει συμμάχους σε ώρα ανάγκης (όπως το έκαμε πολλές φορές και όταν πια δεν θα τους χρειάζεται να τους εξοντώσει.

Τον Κίτσο Μπότσαρη τον εδολοφόνησε ο οπλαρχηγός της Άρτας Γιώργος Μπακόλας. Δεν γνωρίζουμε αν έμεινε καθόλου στομ Κακόλακκο. Την οικογένειά του όμως και το Μάρκο εγκατέστησε ο Αλής στο Παλαιοχώρι. Ο Μιχ. Οικονομίδης γράφει: «Διέθεσε δε την εκεί ευρισκόμενη «Κούλαν» (=Πύργο) του Κουρτ Πασά, ης την επισκευήν διέταξε. Παραχώρησε και την επικαρπίαν του εν λόγω χωρίου πλην της ιδιοκτησίας του εκ Δρυμάδων Αθαν. Φατή, την οποίαν εσεβάσθη κατά παράκλησιν της συζύγου του».

Μετά από ολίγον καιρό ο Μάρκος άρχισε να υποψιάζεται ότι ο Αλής δεν είχε καλές διαθέσεις. Για καλύτερη ασφάλεια δεν κατοικούσε στην Κούλια, αλλά σε μικρό σπίτι, στον Κακόλακκο. Το οικημα αυτό έγινε αργότερα κατοικία του Μουσελίου, διοικητή της περιοχής, γιατί ο Κακόλακκος ήταν η έδρα. Αργότερα έγινε η Βοστίνα (Πωγωνιανή). Το οικημα αυτό πυρπολήθηκε το 1847 από το ληστή Γκιολέκα. Όταν άρχισε η πολιορκία του Αλή Πασά το 1820 ο Μάρκος έφυγε από τον Κακόλακκο.

ΟΙ ΔΡΥΜΑΔΕΣ ΚΑΙ Η ΝΕΜΕΡΤΣΙΚΑ

Οι Δρυμάδες βρίσκονται στο κέντρο περίπου των ριζών της Νεμέρτσικας. Οι δυο δασωμένες πλαγιές ακριβώς πάνω από το χωριό, το γνωστό «Απαντημένο», στέκονται προστατευτικά καθώς τα σπίτια απλώνονται κάτω από τα πόδια του βουνού, σαν το κοπάδι που ξανοίξε στη βοσκή.

Πριν από το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 1950 χιλιάδες πρόβατα έβοσκαν στις πλαγιές της, (εκτός από το απαντημένο, προστατευμένο από τη βοσκή και την ξύλευση). Το

ενοίκιο που πλήρωναν οι τσελγκάδες, ήταν ένα από τα εισοδήματα της Κοινότητας. Αργότερα άρχισαν να λιγοστεύουν τα κοπάδια και σήμερα επάνω στο βουνό δεν βόσκουν σχεδόν καθόλου πρόβατα. Τα λίγα κοπάδια που έρχονται ακόμη τα καλοκαίρια αρκούνται στη βοσκή κάτω στα χωράφια. Όλη η έκταση άλλωστε είναι ακαλλιέργητη και... έρημη!...

Όσοι χήσαμε τα ειδυλλιακά εκείνα χρόνια που βγαίναμε ψηλά μαζεύοντας τσάι και συναντούσαμε τα μεγάλα κοπάδια που έβοσκαν πάνω από τα κεφάλια, με κάποια μελαγχολία θυμούμαστε το δημοτικό τραγούδι που μιλάει για την ποιμενική ζωή της Νεμέρτσικας:

Επήρ' ο Απρίλης δεκοχτώ κι ο Μάης δεκαπέντε
βγήκαν οι βλάχοι στα βουνά,
βγήκαν κι οι βλαχοπούλες.

Βγήκαν τα λάγια πρόβατα και όλα τα κοπάδια.

Του Παναγιώτη η κοπή δεν φάνηκε για νά 'ρθει.

Κίνησ' η Παναγιώτα να σα νύφη στολισμένη στους κάμπους εκατέβαινε και στα βουνά πηγαίνει.

Βρίσκει τα πρόβατα μπροστά και τους τοσπαναριούς στη στρούγκα πήγε κι έκατσε και τους καλημεράει.

— Καλή σας μέρα βρε παιδιά. — Καλώς την τήν κυρά μας.

— Παιδιά μ' γιατί είστε σε λερά, στα μαύρα φορεμένοι; — Εμείς αρνιά κουρεύαμε κι είμαστε λερωμένοι.

— Παιδιά μ' πού είν' αφέντης σας; Πού είν' ο Παναγιώτης; — Ο Παναγιώτης αρρώστησε κι αύριο θα μας έρθει.

— Σύρτε παιδιά μ' και φέρτε τον, μήπως και τον γιατρέψω.

— Τι να σου πούμε' οι ορφανοί, τι να σου πούμε' οι μαύροι;

Ο Παναγιώτης πέθανε, έχει καμιά βδομάδα.

Δος μας κυρά, τη ρόγα μας,δος μας τη δούλεψή μας.

Εμείς τώρα θα φύγουμε, σ' άλλον αφέντη πάμε.

— Παιδιά μου, να μη φύγεις να πουλήσουμε τ' αρνιά, το χάκι να σας δώσω.

— Κυρά, εμείς δεν καθόμαστε και να μας ασημώσουμε.

— Όλο το βίο στα χέρια σας τ' αφήνω κι εγώ φεύγω πάω να γένω καλογριά τα μαύρα να φορέσω,

πέθαν' ο Παναγιώτης μου, εγώ ζωή δεν θέλω.

Αφήνω γεια σε όλους σας, σ' όλα τα παλληκάρια.

γεια σου και σε Νεμέρτσικα με όλα τα κοπάδια.

(Συνεχίζεται)

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ-ΕΘΙΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ο ΜΟΥΧΤΑΡΗΣ

Γράφει ο κ. Σωκρ. Οικονόμου

Εμείς οι Πωγωνήσιοι είμαστε φιλήσυχοι πατριώτες, εργατικοί και αγαπάμε ιδιαίτερα τον τόπο μας, τα μικρά κι όμορφα χωριά μας, την πατρική γη μας. Όμως, η μοίρα μας τώχει από μικροί να ταξιδεύουμε στα «έρημα τα ξένα» για τα προς το ζειν απαραίτητα, αλλά ποτέ εκεί δεν ξεχνούμε τα χωριά μας, κι όλο για αυτά μιλάμε και δεβέλουμε την ώρα πότε να γίνουμε συνταξιούχοι να γυρίσουμε πίσω καζαντυμέντοι και πολύξεροι. Ενώ λοιπόν είμαστε φιλήσυχοι, όταν έρχονται οι εκλογές και κυρίως οι Κοινοτικές, τότε στα φιλήσυχα χωριά μας παρατηρείται κινητικότητα, εκνευρισμός, χωρισμός σε φατρίες και κόμματα, και το ήρεμο και φιλήσυχο περιτριεφτεί και πολύξεροι.

— Πάνες τώρα οι πλατειές γραβάτες, τα παλιά εικονίσματα στην άκρη, οι δε απαντούσαν:

«Γίνκαν οι ουρές να χτυπήσουν τα κεφάλια», και η δουλειά πήγαινε λέγοντας.

Εγιναν οι εκλογές, κέρδισαν οι «ουρές» κι όλοι περιμέναν να δουν έργα, τι θα κάνουν.

Με κάθε καλή προσπάθεια κάτι έκαναν αλλά οι «ταξιδιώτες» τους έφερναν δυσκολίες και δεν μπορούσαν να κάνουν εκείνα που είχαν υποσχεθεί και πολύ θα το ήθελαν.

Έτσι πέρασε η τετρετιά και ήρθε ο καιρός της αναμέτρησης ξανά.

Μερικοί είπαν με τέτοια κατώματα και πείσματα τίποτε δεν γίνεται. Πρέπει να ενωθούμε, σ' ένα συνδυαστικό τουλάχιστον πρόεδρο.

Σ' ένα λοιπόν από τα χωριά μας —όνομα δε λέμε— έγιναν δυο συνδυασμοί: Ο Ντόπιοι και ταξιδιώτες.

— Εμείς πρέπει να βγούμε, εγώ πρέπει να γίνω μουχτάρης, έλεγαν αυτοί που μένουν συνέχεια στο χωριό. Εμείς ξέρουμε τα προβλήματα του χωριού, τις ανάγκες, εμείς είμαστε εδώ, εμείς πρέπει να κυβερνούμε κ.λπ.

— Τι ξέρουν αυτοί, έλεγαν οι ταξιδιώτες, εμείς είμαστε καλύτεροι, εμείς έχουμε γνωριμίες με υπουργούς και βουλευτές, εμείς θα κάνουμε έργα.

Έτσι, το πράγμα φούντω-

σε κι όσο πλησίαζε ο καιρός των εκλογών, άλλο τόσο τα συνθήματα και ο ανταγωνισμός μεγάλωνε, πήγαινε το χωριό να χωριστεί στα δύο, στους ντόπιους και στους ταξιδιώτες.

Αλήθεια, μήπως και σήμερα με κάποιες παραλλαγές, δεν έχουμε τα ίδια στα χωριά μας;

Όταν έρχονταν οι ταξιδιώτες —φυσικά ήταν κάπως καλύτερα ντυμένοι έλεγαν οι μεν:

«Γίνκαν οι ουρές να χτυπήσουν τα κεφάλια», και η δουλειά πήγαινε λέγοντας.

Εγιναν οι εκλογές, κέρδισαν οι «ουρές» κι όλοι περιμέναν να δουν έργα, τι θα κάνουν.

Με κάθε καλή προσπάθεια κάτι έκαναν αλλά οι «ταξιδιώτες» τους έφερναν δυσκολίες και δεν μπορούσαν να κάνουν εκείνα που είχαν υποσχεθεί και πολύ θα το ήθελαν.

Έτσι πέρασε η τετρετιά και ήρθε ο καιρός της αναμέτρησης ξανά.

Μερικοί είπαν με τέτοια κατώματα και πείσματα τίποτε δεν γίνεται. Πρέπει να ενωθούμε, σ' ένα συνδυαστικό τουλάχιστον πρόεδρο.

Σ' ένα λοιπόν από τα χωριά μας —όνομα δε λέμε— έγιναν δυο συνδυασμοί: Ο Ντόπιοι και ταξιδιώτες.

— Εμείς πρέπει να βγούμε, εγώ πρέπει να γίνω μουχτάρης, έλεγαν αυτοί που μένουν συνέχεια στο χωριό. Εμείς ξέρουμε τα προβλήματα του χωριού, τις ανάγκες, εμείς είμαστε εδώ, εμείς πρέπει να κυβερνούμε κ.λπ.

— Τι ξέρουν αυτοί, έλεγαν οι ταξιδιώτες, εμείς είμαστε καλύτεροι, εμείς έχουμε γνωριμίες με υπουργούς και βουλευτές, εμείς θα κάνουμε έργα.

Έτσι, το πράγμα φούντω-

Μάης 1994

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΑΠΟΨΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ «ΚΟΝΤΟΥΛΑ ΛΕΜΟΝΙΑ» ΤΗ ΒΗΣΣΑΝΙΩΤΙΣΣΑ

Αγαπητή «Φωνή»,

Πιστεύοντας ότι δεν σπαταλώ τον χώρο σου,

προβαίνω σε μια επιβαλλόμενη, κατά την άποψή μου διευκρίνηση σε σχέση με το δημοσίευμα στο φύλλο 74/94, που αναφερόταν στην ανάλυση από τον κ. Κ. Τσιλιμάντο του Πωγωνήσιου Τραγουδιού μας «Κοντούλα λεμονιά - Βησσανιώτισσα».

Οι στίχοι του έχουν βάση σ' ένα ομώνυμο (κοντούλα λεμονιά) Λευκαδίτικο τραγούδι, που χορεύεται και τραγουδιέται ακόμα και σήμερα.

Προσαρμοστήκαν στις δικές μας απαιτήσεις (με το πρόσθεμα Βησσανιώτισσα) από τον αείμνηστο Βησσανιώτη δάσκαλο Θεοφάνη Βασαγιάννη, που το διδασκε στους μαθητές του (έπαιζε βιολί) και το διέδωσε στους οργανοπαίκτες της εποχής του, σ' ένα πιο βαρύ και πιο αργό ρυθμό (τον άκουγα που το τραγουδούσε), πέρα για πέρα Πωγωνίσιο!

— Όσον αφορά στην ύπαρξη αυτού τούτου του δέντρου της λεμονιάς, στα δικά μας χωριά είναι βέβαια σχήμα λόγου, για τις ανάγκες του ποιητή, γιατί οι κλιματολογικές συνθήκες, εκείνης τουλάχιστον της εποχής, δεν επέτρεπαν την ανάπτυξη του, γι' αυτό άλλωστε το λεμόνι δεν μας συγκινούσε ιδιαίτερα.

Θυμάμαι ότι όταν η μάνα μου, πρώτη μαγειρίσα, χρειαζόταν υπόξινη γεύση στα φαγητά της, χρησιμοποιούσε παρασκεύασμα σε κόκκους, διαλυόμενους στο νερό,

το «τοξ-λεμόν», όπως το έλεγε, που έδινε την απαιτούμενη υπόξινη γεύση.

— Η ερμηνεία που δίνει ο κ. Κ.Τ. στην έκφραση ή μάλλον το άκουσμα «ν-εφώναξα» προσωπικά με βρίσκει αντίθετο: α) γιατί έτσι δεν αποδίδεται το σωστό «και το γιατρό δεφώναξα», όπως τ' ακούσαμε, το μάθαμε και το τραγουδάμε και β) γιατί ορθά τονίζεται «και το γιατρό δεφώναξα», αφού για να γιατρέψει τον πόνο, από τα βέλη του έρωτα, στην καρδιά, γιατρός δεν υπάρχει!

Αλλά μια κι αναφερόμαστε στους γιατρούς, εκείνης της εποχής, ας θυμηθούμε ότι, παρόλες τις αντίξοες συνθήκες, οι γιατροί των χωριών μας, ασκούσαν «λειτουργήμα», όπως οι παπάδες και οι δάσκαλοι π.χ. Όχι μόνο δεν απέβλεπαν στην αμοιβή, που ήταν τις περισσότερες φορές είδος, αλλά όταν μάθαιναν ότι κάποιος είχε την ανάγκη τους, πήγαιναν ακάλεστα και δίχως αμοιβή!

Θα μπορούσαν βέβαια να γραφούνε κι άλλα, γιατί τα παραπάνω και λίγα από τα πολλά που έχω καταγράψει στηθύμησή μου, αφού την παιδική μου ηλικία την πέρασά, πριν από κάμποσες δεκαετίες σε δυο αγαπημένα μου χωριά του Πωγωνίου, το Βασιλικό και τη Βήσσανη, αλλά σέβομαι τον χώρο σου.

Γεια και χαρά

Κώστας Θεοφ. Βασαγιάννης

Απρίλ. 1994

ΠΟΙΗΣΗ

ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Χωριά έβρεξε ο ουρανός
στο γελαστό Πωγώνι
που μες την πλούσια βλάστηση
πανέμορφα φυτρώνει.

Ζωγράφος η παράδοση
έβαλε πινελιές
πετρόχτιστα τ' αρχοντικά
με πλουμιστές αυλές.

Διαμάντι ολοπράσινο
το Μπόζοβο φαντάζει
στο πέτο του ο ήλιος
χίλιες ακτίνες βάζει.

Φιλόξενος ο κόσμος του
τιμά τον Ξένο Δία
απλόχερη η προσφορά
ψυχής ευαισθησία.

Πάνδημα πανηγύρια
ξεφάντωμα χορός
στα χοροστάσια στήνεται
αρμονικός βηματισμός.

Ομπόλια και σεγκούνια
τσαπράκια, κεντητή ποδιά
στ' αγέρα φτεροδάχτυλα
κινούνται απαλά.

Τα μπαϊράκια σειρούνται
σε γάμους παραδοσια-
κούς

το γλέντι εφταήμερο
σκορπούσε ιδιαισθησι-

Σε τέτοιο λίκνο ξακουστό
αυτοκρατορική μορφή
ο Κων/νος Πωγωνάτος
σε εσέ πρωτόειδε τη ζωή.

Και η Μολυβδοσκεπάστη
με εξαύλωμένες τις μορφές
μας οδηγεί στου βυζαντινού

τις μεγαλειώδεις εποχές.

Ένα απαλό φτερούγισμα
στην δενδραγκαλιασμένη
χαράδρα Κουβαρά

σε ανυψώνει σε χρυσο-
πράσινα

λιμάνια της χαράς.

Μέρη είναι ιδανικά
τα παραδοσιακά χωριά
η ζωογόνα φύση τους
σε μαγνητίζει σου γελά.

Πωγώνι μου αγέρωχο
και επιβλητικό
στις επάλξεις του Ελληνισμού

ολόσητο και δυνατό.

Βέργου-Δόση Σοφία

φιλόλογος

από την Πάργα

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΥΡΟΥ

Στις 31 Μαρτίου 1994 απεβίωσε και τάφηκε στο χωριό του Φαράγγι ο Χριστόφορος Κύρου ο γνωστός σ' όλη την περιφέρεια «Μπάμπας».

Ο εκλιπών ήταν ένας από τους τελευταίους παλιούς ανθρώπους του χωριού και γιαυτό άφησε πίσω του κενό δυσαναπλήρωτο.

Πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του στο αγαπημένο χωριό του, ζώντας μέσα στη φύση, κοντά στα δένδρα τα ψηλά που ένα ένα τα γνώριζε, παρέα με τα σκυλιά του, τους φίλους του νέους και γέρους που πάντοτε περνούσαν να τον δουν, ν' ακούσουν τις ιστορίες του απ' τα κνήγια, τους πολέμους, τα φιλιά και τους λύκους. Ήταν Πρόεδρος της Κοινότητας που διέτελεσε δυο τετραετίες, εργάστηκε ακούραστα και ανιδιοτελώς. Όλοι θα τον θυμούμαστε τον αγαπητό μπάμπη-Χριστόφορο. Το χρώμα του χωριού του που τον σκέπασε ας είναι ελαφρό.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΙΣ Τ. ΣΧΟΛΕΣ Ι. ΛΑΤΣΗ

Πωγωνιανή: (Του ανταποκριτού μας). Το Σάββατο 21 Μαΐου 1994 επισκέφθηκαν τις Σχολές Ι. Λάτση στην Πωγωνιανή, ο πρόεδρος των Παλλινουστούντων κ. Γ. ΙΑΚΩΒΟΥ και ο Πρόεδρος του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας κ. Τσάμης συνοδευόμενοι από τον αεικίνητο και ακούραστο κ. Αγγ. Κίτσιο. Περιηγήθηκαν τα εργαστήρια των Σχολών ενημερώθηκαν με κάθε λεπτομέρεια από τον επίσης ακούραστο Δ/ντή των Σχολών κ. Γάνο. Κατά το τέλος της περιήγησης ήλθε μία ομάδα καθηγητών από το Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης οι οποίοι

και αυτοί περιηγήθηκαν τους χώρους των Σχολών και ενημερώθηκαν περί της λειτουργίας και την παραπέρα αποκατάσταση των πτυχιούχων. Όπου σε κάθε πτυχιούχο που θα ξεκινήσει την εργασία του στην Αλβανία θα καθηγητές μοιράσανε δώρα σε όλα τα παιδιά του ιδρύματος καθώς και στα παιδιά του Κ.Π.Μ. Πωγωνιανής.

Φεύγοντας όλοι εκδήλωσαν την ικανοποίησή τους και θαυμασμό για το έργο που επιτελείται στην ακριτική Πωγωνιανή.

Γ.Π.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟ

Ζάβροχο τη 2 Μαΐου 1994

Η υπογραφόμενη Εκκλησιαστική Επιτροπή της Ενορίας Αγίου Γεωργίου Ζαβρόχου, εκφράζοντας τα συναισθήματα όλων ανεξαιρέτα των ενοριτών του χωριού μας. Θέλουμε με αφορμή την αποχώρησή του για τα 17 χρόνια και 3 μήνες ιερέα μας παπα-Βασίλειο Λάσκαρη να σας εκφράσουμε το βαθύ σεβασμό μας και την ευγνωμοσύνη στο πρόσωπό του και το ζήλο του να μας προσφέρει την ιεροσύνη του κάτω από αντίξοες συνθήκες και για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. Μαζί ευχόμαστε και του ιδίου (ΚΑΛΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ) και θα τον θυμόμαστε πάντα με βαθύ σεβασμό.

Η Επιτροπή
Θεόδωρος Μποζιάρης
Σταύρος Μποζιάρης
Γεώργιος Παππάς

ΕΤΟΙΜΟΣ Ο ΞΕΝΩΝΑΣ ΤΟΥ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Ο Ξενώνας του Δήμου Δελβινάκιου που έγινε στα πλαίσια του προγράμματος LEADER είναι έτοιμος. Τώρα ο Δήμος εξετάζει τον τρόπο λειτουργίας και εκμετάλλευσης του Ξενώνα ώστε να ανταποκριθεί στις προσδοκίες του προγράμματος και την συμβολή του, στην ανάπτυξη του Τουρισμού.

Οι ενδιαφερόμενοι καθ' οιονδήποτε τρόπο για την ανάληψη της εκμετάλλευσης του Ξενώνα μπορούν να απευθυνθούν στον Δήμο για κάθε πληροφορία.

Στα άλλα έργα του προγράμματος του Δήμου συνεχίζονται οι εργασίες.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ένα πολύπτυχο για το Πωγώνι

Ο Δολιώτης κ. Ε.Ε. Κουβαράς τύπωσε σ' ένα μικρό πολύπτυχο μια σύνοψη περιγραφή και ένα χάρτη της Επαρχίας Πωγωνίου. Είναι ένας κατατοπιστικός, χάρτης χρήσιμος για όποιον θέλει να κυκλοφορήσει στο Πωγώνι και ένα συνοπτικό ενημερωτικό κείμενο. Αξιόπαινη η προσπάθεια. Ελπίζουμε πως στο μέλλον θα δούμε πιο σύνθετη και συμπληρωμένη και με άλλα στοιχεία έκδοση.

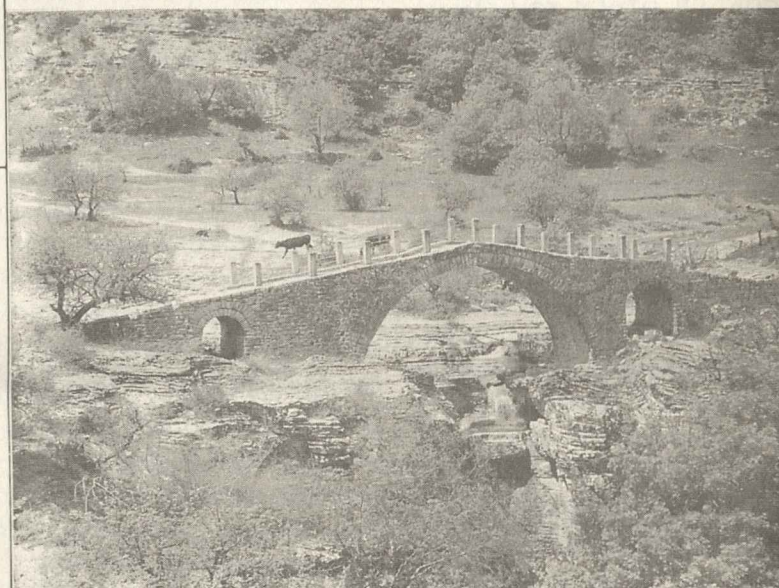
ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΓΩΝΙΕΣ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ «ΓΚΡΕΤΣΙ»: Ένα παλιό γραφικό γεφύρι

Πόσοι γνωρίζουν ότι αυτό το όμορφο και γραφικό γεφύρι είναι στο Πωγώνι; Είναι κι αυτό από άγνωστες γωνιές της επαρχίας μας. Είναι ένα κομμάτι από την άγνωστη ιστορία μας. «Γκρέτσι» το όνομά του και βρίσκεται λίγο πιο κάτω από τον Παλαιόπυργο στο Ξερόλακκο. Είναι πράγματι ένα κατασκευαστικό μνημείο του παρελθόντος που η ηλικία του πρέπει να ξεπερ-

βένι που έφτανε μέχρι το «Σκάλωμα», τους Αγίους Σαράντα, το Αργυρόκαστρο ή τα Γιάννενα.

Μερικά από τα στοιχεία για το «μεγάλο ντερβένι του Πωγωνίου» περιέχονται στην πρώτη έκδοση της «Νέας Φωνής του Πωγωνίου» της σειράς «Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη».

Το γραφικό γεφύρι «Γκρέτσι» που σημαίνει Ελληνικό ή

νάει τα εκατό χρόνια. Κατασκευασμένο πάνω σε βράχια με ωραίους σχηματισμούς έδωσε με το περιβάλλον και συμπληρώνει την ομορφιά ο μικρός καταρράκτης που «κρέμεται» ακριβώς κάτω από το κεντρικό τόξο του γεφυριού.

Τα τεχνικά κατασκευαστικά του χαρακτηριστικά δείχνουν πως δεν ήταν ένα γεφύρι για καθαρά τοπικές ανάγκες.

Για να περάσουν αντίπερα να πάνε στα χωράφια. Είναι ένα γεφύρι για όλες τις εποχές και για κάθε «κατέβασμα» του Ξερόλακου. Το γεφύρι αυτό είναι πάνω στο «ντερβένι» που ίσως με κάποια δόση υπερβολής οι ντόπιοι ονομάζουν «Εγγνατία» ή «Παραεγγνατία».

Το «ντερβένι» ήταν ένας δημόσιος δρόμος πάνω στο δρομολόγιο Βοστίνια, Λεσκοβίκι, Ερσέκα, Κορυτσά. Και πιο κάτω από Πωγωνιανή στον κάμπο το μεγάλο ντερ-

Ελληνες είναι ένα μνημείο που πρέπει να διατηρηθεί, να συντηρηθεί από την αρμόδια Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων, αλλά περισσότερο πρέπει να το προσέξουμε εμείς οι Πωγωνήσιοι σαν στοιχείο που είναι δεμένο με την ιστορία του τόπου μας μαζί με τις ανακαλύψεις των αρχαιολογικών ερευνών που ενεργεί ο αρχαιολόγος κ. Ηλίας Ανδρέου στη γύρω περιοχή.

Το γραφικό αυτό γεφύρι είναι ακόμη μια ανακάλυψη για κάθε επισκέπτη που θα αποφασίσει να φτάσει ως εκεί με μικρή δυσκολία πάνω στον χλωματόδρομο αφού περάσει μέσα από τον Παλαιόπυργο. Και είναι ευκαιρία με αυτή την πρώτη δημοσιογραφική παρουσίαση να φροντίσει και η Κοινότητα για την βελτίωση της βατότητας του αγροτικού δρόμου από το χωριό μέχρι το γεφύρι για να διευκολυνθούν όσοι επιθυμούν να γνωρίσουν αυτό το όμορφο, το γραφικό παλιό γεφύρι.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΧΑΡΑΥΓΙΤΩΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Η Αδελφότητά μας πιστή στα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις του τόπου μας, σας προσκαλεί και φέτος στο πατροπαράδοτο πανηγύρι του ακριτικού μας χωριού, στις 23, 24, 25 και 26 Ιουλίου, για να περάσετε μαζί μας τρεις υπέροχες Χαραυγιώτικες μέρες, με το συγκρότημα του Κώστα Βέρδη.

Και μία μέρα έκπληξη με μοντέρνα μουσική!!!

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ 23:

Ώρα 8 μ.μ.: Ανώμαλος δρόμος.

Ώρα 9 μ.μ.: Γλέντι και χορός στα χνάρια της παράδοσης.

ΚΥΡΙΑΚΗ 24:

Ώρα 1 μ.μ.: Γεύμα στην πλατεία Ράχης - Ομιλία προέδρων Κοινότητας και Αδελφότητας - Παρουσίαση του χορευτικού της Αδελφότη-

τας - Απονομή επάθλων - Γλέντι και χορός με προτεραιότητα στους ξένους που θα τιμήσουν με την παρουσία τους το τραπέζι μας.

ΔΕΥΤΕΡΑ 25:

Ώρα 9 μ.μ.: Γλέντι και χορός μέχρι το πρωί μόνο για τους Χαραυγιώτες.

ΤΡΙΤΗ 26:

Ώρα 10 μ.μ.: Γιορτή Νεολαίας, με μοντέρνα μουσική.

Νομίζουμε πως αξίζει τον κόπο να παρακολουθήσετε τις εκδηλώσεις της Αδελφότητάς μας και να καθήσετε μαζί μας στο πλούσιο τραπέζι μας, όπου προσφέρουμε παραδοσιακά νόστιμα φαγητά και κρασί ή μπίρα, όσο τραβεί η όρεξή σας, με τιμήμα την καλή σας διάθεση στο δίσκο που βγάζει η Αδελφότητα.

Με τιμή

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο πρόεδρος

ΒΑΣΙΛΗΣ Γ. ΚΟΛΟΒΟΣ

Ο γραμματέας

ΦΙΛΙΠΠΑΣ Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Ενορίας Αγίου Νικολάου Πωγωνιανής, αισθάνεται την ιερά υποχρέωση να εκφράσει θερμώς την απεριόριστη χαρά και ευγνωμοσύνη της προς όλους όσους ανταποκρίθηκαν μετά από την έκκληση αρωγής, γνωστούς και ανωνύμους, είτε από το στέρημά τους, είτε από το περίσσειμά τους, με τη θαέρεστη προσφορά τους, διά την ολοκλήρωση έργου εγκατάστασης καλοριφέρ κεντρικής θερμάνσεως του ιερού ναού Αγίου Νικολάου Πωγωνιανής.

Ευχόμεθα δε ολοψύχως διά πρεσβειών του Αγίου Νικολάου να προστατεύει και να χαρίζει υγεία, χαρά και κάθε ποσόν.

Δημήτριος Κοππάς Δρχ.	40.000
Αθανάσιος Χατζηγιάννης	\$ 50
Χαράλαμπος Αντωνίου	30.000
Ιωάννης Μανιώτης	30.000
Αχιλλέας Τζίμος	50.000
Αλεξάνδρα Κωτσάκη	5.000
Βασίλειος Κουτσολιόντος	100.000
Σωτήριος Μάγγας	20.000
Ηλίας Τσόπος	25.000
Νικόλαος Δέρμος	5.000
Δημήτριος Τσούβαλης	5.000
Ιωάννης Σταφυλάς	20.000
Κων/νος Βέτσης	100.000
Μάρθα Νιάρου	50.000
Ευθύμιος Τσεκμερές	12.500
Δημήτριος Κουκουλάρης	10.000
Κων/νος Ζήγος	5.000
Δημήτριος Νάτσιος	5.000

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Η.Μ.

Η Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών (Ε.Η.Μ.) αποφάσισε τη χορήγηση τεσσάρων χρηματικών ενισχύσεων εκ πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών για κάθε μία:

α) Για μεταπτυχιακές σπουδές και

β) Για εκπόνηση διδακτορικών διατριβών σε Πανεπιστήμιο της Ελλάδος ή του εξωτερικού.

Οι υποψήφιοι για ενίσχυση θα πρέπει να κατέχουν από την Ηπειρο. Το αντικείμενο των σπουδών ή της έρευνάς των θα πρέπει να αφορά την ιστορία, την αρχαιολογία και τη λαογραφία του Ηπειρωτικού και του Παριονίου και Παραδριατικού χώρου.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να υποβάλουν στην Ε.Η.Μ. (οδός Παρασκευοπούλου 4, Ιωάννινα 454 44) τα εξής δικαιολογητικά:

α) Αντίγραφο πτυχίου ή μεταπτυχιακού διπλώματος, εάν υπάρχει.

β) Αναλυτική βαθμολογία στα μαθήματα του τελευταίου

ακαδημαϊκού έτους σπουδών.

γ) Βιογραφικό σημείωμα.

δ) Παραστατικό στοιχείο γνώσεως ξένης γλώσσας.

ε) Συστατική επιστολή από πανεπιστημιακό δάσκαλο ή ερευνητή, η οποία θα πρέπει να σταλεί απευθείας στην Ε.Η.Μ. από το συντάκτη της.

στ) Σύνοτο πρόγραμμα σπουδών ή ερευνών θεωρημένο από τον επιβλέποντα διευθυντή σπουδών ή πρόεδρο επιτροπής.

ζ) Υπεύθυνη δήλωση, στην οποία να φαίνεται αν λαμβάνουν ενίσχυση ή υποτροφία από άλλη πηγή και σε ποιο ποσό ανέρχεται αυτή.

η) Αντίγραφο του τελευταίου εκκαθαριστικού σημειώματος φόρου εισοδήματος Οικονομικής Εφορίας των ιδίων και των γονέων τους.

θ) Η προθεσμία υποβολής της αιτήσεως ορίζεται δύο μήνες από τη δημοσίευση της προκηρύξεως αυτής.

Ιωάννινα 23 Απριλίου 1994

Η Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΒΗΣΣΑΝΗΣ

• Δημοπρατήθηκε και άρχισαν οι εργασίες εκκαψών για την επέκταση του δικτύου του κέντρου Βήσσανης και των καλωδίων ζεύξεως. Είναι ένα έργο που θα βελτιώσει ακόμη περισσότερο την ποιότητα επικοινωνίας της περιοχής.

• Εν τω μεταξύ καθυστερούν οι εγκαταστάσεις των τηλεφώνων των νέων συνδρομητών που πλήρωσαν εδώ και πολλούς μήνες τη σχετική δαπάνη. Τι άλλο παρά να διατυπώνονται τα έντονα παράπονα καθώς μάλιστα μπαίνουν στο καλοκαίρι και το τηλέφωνο είναι αναγκαίο και στους παραθεριστές.

• Δημοπρατήθηκε το έργο διαμόρφωσης του χώρου της εισόδου της Βήσσανης για το οποίο το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. διέθεσε πίστωση 3,5 εκατομμυρίων δραχμών.

• Τελείωσαν οι εργασίες συντήρησης των αθλητικών εγκαταστάσεων του γηπέδου μπάσκετ.

• Τελείωσαν οι εργασίες συντήρησης του κτιρίου του Κοινοτικού Ιατρείου.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

Το 6ο και 7ο Ποιητικό Πραξικόπημα με τα «ΑΓΝΑ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ» του σεβαστού καθηγητή μας κ. Χαρίλαου Χαβέλα έφτασε στα χέρια μας.

«Ελπίδες προσδοκώμενες» στο 6 και «Νανουρίσματα και προσμόνες» στο 7. Δεν είναι τόσο τα «αγνά αμαρτήματα» που γεμίζουν τις σελίδες της νέας παραγωγής. Είναι το κουράγιο και η δύναμη να μετοχρευτούν οι «προσδοκώμενες ελπίδες».

«Μη βιάσεσαι, στοχάσου», διαβάσαμε σε κάποιες σελίδες και χωρίς να ρίξουμε βαθιές ματιές στον αποδέκτη του λόγου τον δεχθήκαμε σαν λόγο σοφίας σαν λόγο στοργής. Αλλά το... πραξικόπημα συνεχίζεται. Περιμένουμε τα επόμενα βήματα.

Κ.Χ.Κ

ΣΤΗ ΛΑΒΔΑΝΗ

ΔΕΧΟΝΤΑΙ ΤΗΝ ΕΛΒΙΕΞ

Στην έκκληση της ΤΕΔΚ Ιωαννίνων προς κοινότητες του Νομού για την μετεγκατάσταση της ΕΛΒΙΕΞ, της γνωστής Βιομηχανίας για την λειτουργία της οποίας στο λεκανοπέδιο Ιωαννίνων έχει δημιουργηθεί θόρυβος για μόλυνση των υδάτων απάντησε θετικά η Κοινότητα Λάβδανης. Οι προτάσεις των κοινοτήτων που αποδέχονται την μετεγκατάσταση της παραπάνω βιομηχανίας θα σταλούν στην αρμόδια επιτροπή των γεωλόγων οι οποίοι και τελικά θα αποφανθούν για το τι θα γίνει. Αυτά συζητήθηκαν σε συνεδρίαση της ΤΕΔΚ στις αρχές Μαΐου. Σχετικά με το θέμα πληροφορηθήκαμε τα εξής:

Η απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Λάβδανης πάρθηκε με κάποιες προϋποθέσεις.

Να υπάρχει μελέτη περιβάλλοντος από αρμόδια υπηρεσία. Η θέση που υποδεικνύεται είναι 5 χιλιόμετρα μακριά από κατοικημένη περιοχή του χωριού. Σαν τέτοια υποδείχθηκε χώρος κοντά στο εξωκλήσι Αγίου Νικολάου. Μια προϋπόθεση ακόμη είναι η απασχόληση 10-15 ντόπιων. Πρέπει να προσθέσουμε ακόμη πως τυχόν απόβλητα ή παρασυρόμενοι από νερά ρύποι θα πέφτουν στο ποτάμι Γυφτοπόταμος. Δεν έχουν ακουστεί και οι απόψεις των γύρω κοινοτήτων μια και το θέμα που δημιουργήθηκε από την λειτουργία αυτής της βιομηχανίας στο λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων απασχόλησε ευρύτερη περιοχή πολλών κοινοτήτων. Περιμένουμε τις εξελίξεις.

**Παρασκευή 29 Ιουλίου, Βράδυ.
Η μεγάλη συναυλία στο Δολό.
Οργάνωση από την τουριστική Επιχείρηση Χριστοφ. Κωσταρά.
Συνδυάστε την επίσκεψη στο Πωγώνι με την ευκαιρία της Συναυλίας.**

Στα Κτίσματα:

ΕΚΛΕΨΑΝ ΠΡΟΒΑΤΑ

Την Δευτέρα του Πάσχα το απόγευμα άγνωστοι έκλεψαν σαράντα εννιά πρόβατα του Μιχαήλ Δ. Πελέκα 82 χρόνων από τη Χαραυγή τα οποία έβοσκαν μό-

νοι τους σε περιοχή της Κοινότητας Κτισμάτων.

Έρευνες για την ζωοκλοπή κάνει το Αστυνομικό Τμήμα Δελβινακίου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΜΑΣ

Για την πληρωμή των ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ οι συνδρομητές μας μπορούν να πληρώσουν:

► ΣΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Στο κατάστημα ποτών Χαράλαμπου Κωστούλα - Ι. Παλαιολόγου 4 - τηλ.: 27.094

► ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Στον κ. Νικ. Δάσιο Φράγκων 3-1ος όρ. γρ. 8 - τηλ.: 544017 - οικία 832147

► ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ: Στον κ. Μανώλη Μάνθο Θυρωρείο, Νικηταρά 5-7, τηλ.: 3621966 (πάροδος Θεμιστοκλέους) κοντά στην ΟΜΟΝΟΙΑ

Στους ίδιους μπορείτε να δώσετε αγγελίες, κοινωνικά, συνεργασίες.

ΤΟ ΤΣΟΥΓΚΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥ
ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Στις 20 Μαΐου, στις 9 το βράδυ έγινε το έθιμο του τσουγκρίσματος των αυγών στη μεγάλη αίθουσα της Η.Ε.Θ. Από τις κυρίες του Διοικητικού Συμβουλίου προσφέρθηκαν κόκκινα αυγά, τσουρέκια και αναψυκτικά.

Ο νέος Πρόεδρος της Η.Ε.Θ. ιατρός κ. Βασ. Καυκιάς προσεφώνησε τα παραβρεθέντα μέλη της Εστίας και στη συνέχεια πήρε το λόγο ο Γεν. Γραμματέας και Πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου Θεσ/νίκης κ. Σωτήρης Καπετανόπουλος ο οποίος ανέφερε το πρόγραμμα των φετινών εκδηλώσεων. Μεταξύ των άλλων είπε ότι στην Κορυτσά η οικογένεια του Βορειοηπειρώτη κ. Κόντη εδώρησε στην Η.Ε.Θ. οικόπεδο, για να γίνει νεκροταφείο στο οποίο θα συγκεντρωνθούν τα οστά των ηρωϊκώς πεσόντων στρατιωτών μας στον πόλεμο του 1940.

Το καλοκαίρι θα πραγματοποιηθεί εκδρομή στο χωριό Χλωμό της Βορείου Ηπείρου γενέτειρα του αείμνηστου καθηγητή του Πανεπι-

στημίου Θεσσαλονίκης Περικλή Βιζουκίδη, όπου θα μεταφερθούν τα οστά του από το κοιμητήριο της Ευαγγελίστριας Θεσσαλονίκης. Επίσης αποφασίστηκε η κατασκευή μεγάλης βιβλιοθήκης όπου θα τοποθετηθούν τα υπάρχοντα βιβλία, που ξεπερνούν ήδη τους 4.000 τόμους.

Για το σκοπό αυτό ο Δήμος Θεσ/νίκης προσέφερε ήδη ένα εκατομμύριο δραχμές και θα ακολουθήσει η προσφορά άλλου ενός εκατομμυρίου. Τα υπόλοιπα χρήματα θα δοθούν από άλλες πηγές.

Το Δ.Σ. σε συνεδρίασή του θα πάρει την απόφαση να μεταβεί κλιμάκιο στα Τίρανα για συμπαράσταση των 6 Βορειοηπειρωτών αδελφών μας της ΟΜΟΝΟΙΑΣ που δικάζονται από το αλβανικό καθεστώς του Μπερίσα.

Και τέλος ο κ. Βαΐτσης απήγειρε ποιήματά του με τίτλο «Υμνος της Ηπειρ. Εστίας Θεσ/νίκης».

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΡΑΠΤΗΣ

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ
ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ

Μία ακόμη αξιόλογη μαθητική εκδήλωση στη σειρά των πολιτιστικών δραστηριοτήτων στα σχολεία της Β/θμιας εκπαίδευσης του νομού μας πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 27/5 στο ακριτικό Κεφαλοβρύσο παρουσία του νομάρχη Ιωαννίνων κ. Αχιλλέα Κολιούση και του Βουλευτή Ιωαννίνων του ΠΑΣΟΚ κ. Βαγγέλη Μαλέσιου.

Την εκδήλωση που είχε ως θέμα τους Βλάχους του Κεφαλοβρύσου «ιστορική διαδρομή-παράδοση-λαογραφία» διοργάνωσε το 15/μελές συμβούλιο των μαθητών του Γυμνασίου με τη βοήθεια της καθηγήτριας κ. Λαμπρινής Νάτοικα που είχε την ευθύνη από τον σύλλογο καθηγητών.

Η κεντρική ομιλία έγινε από τη μαθήτριά Δήμητρα Καραμάνη, η οποία αναφέρθηκε στην ιστορία του χωριού και τις ιστορικές καταβολές των κατοίκων του που στην πλειοψηφία τους είναι Βλάχοι.

Απευθυνόμενος στους παρευρισκόμενους ο νομάρχης κ. Κολιούσης συγχαίρει τους μαθητές για την πρωτοβουλία τους και εξέφρασε την πεποίθησή του ότι οι παραδόσεις του λαού μας θα παραμεί-

νουν ζωντανές όσο υπάρχουν τόσο άξιοι συνεχιστές τους στη νέα γενιά. Την τεράστια συμβολή τέτοιων δραστηριοτήτων στη διαμόρφωση της εθνικής συνείδησης των νέων επισήμανε στο χαιρετισμό του και ο βουλευτής κ. Μαλέσιος.

Χαιρετισμό απηύθυνε επίσης ο Δ/ντής του σχολείου κ. Στέφανος Τσιώνης, ενώ μαθητρίες χόρεψαν παραδοσιακούς χορούς υπό τους ήχους του κλαρίνου που τόσο έντεχνα έπαιζαν νέοι του χωριού που φοιτούν στο Μουσικό Γυμνάσιο Δολιανών.

Εξάισια μουσική απόλαυση προσέφερε επίσης η παρέα των ντόπιων Κεφαλοβρυσιτών που τραγούδησαν με μοναδικό τρόπο Βλάχικα πολυφωνικά τραγούδια.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν επίσης οι προϊστάμενοι της Β/θμιας Εκπαίδευσης Ιωαννίνων κ.κ. Π. Μπέλλος και Γ. Παπανικολάου, η υπεύθυνη περιβαλλοντικής εκπαίδευσης κ. Ανθούλα Βέλλου, ο διευθυντής του γυμνασίου Δολιανών κ. Μ. Παντούλας ο αιρετός του ΠΥΣΔΕ κ. Χ. Λεοντάρης, οι τοπικές αρχές του χωριού και πολύς κόσμος.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΝΕΑΣ ΦΩΝΗΣ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Με το γενικό περίγραμμα «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ» η εφημερίδα μας θα επιχειρήσει μια σειρά εκδόσεων με θέματα που αναφέρονται στο Πωγώνι και τους Πωγωνήσιους. Είναι μια προσπάθεια ενισχύσεως της Πωγωνήσιας βιβλιογραφίας. Σύντομα και μέσα στον Ιούνιο θα κυκλοφορήσει το πρώτο βιβλίο με τίτλο: «Ο ΚΑΜΠΟΣ ΤΟΥ ΞΗΡΟΒΑΛΤΟΥ - ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΝΤΕΡΒΕΝΙ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ». Είναι μια καταγραφή στοιχείων και πληροφοριών γύρω από τον κάμπο του Ξηροβάλτου και το μεγάλο ντερβένι (δρόμο) του πωγωνίου που είναι δεμένο με την ιστορία του Πωγωνίου για περισσότερα από 100 χρόνια. Γραπτά κείμενα, προσωπικές μαρτυρίες, φωτογραφίες και χάρτες, αποτελούν πειστήρια αυτής της καταγραφής. Ελπίζουμε πως θα ικανοποιήσουμε τους Πωγωνήσιους και φίλους του Πωγωνίου που θέλουν να πληροφορηθούν για την επαρχία μας.

Η Ν.Φ.Τ.Π.